

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 139/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Petrom Zoľákom, advokátom, Štúrova 27, Košice, proti príkazu Okresného súdu Košice II č. k. 7Ntt/3/2021 z 19. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. januára 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 6 ods. 1 dohovoru príkazom sudcu pre prípravné konanie, ktorý navrhuje zrušiť s tým, že jej bude priznané finančné zadost'učinenie.

II.

2. Uznesením vyšetrovateľa z 19. októbra 2020 bolo začaté trestné stíhanie pre pokus obzvlášť závažného zločinu vydierania, z ktorého bol podozrivý syn sťažovateľky, ktorý mal listami z výkonu trestu odňatia slobody hrozbami násilím žiadať od svojho bývalého obhajcu peniaze. V trestnom konaní bolo zistené, že podozrivý z výkonu trestu komunikuje telefonicky so sťažovateľkou, ktorá je ním inštruovaná, aby hovory presmerovala na [REDAKOVANÉ], jeho bývalého svokra, ktorý v minulosti mal na jeho pokyny ovplyvňovať trestné konania, a z analýzy hovorov vyplynulo, že s ním podozrivý dohadoval podmienky prevzatia peňazí od obhajcu.

3. Na podklade týchto skutočností prokurátor 18. marca 2021 navrhol sudcovi pre prípravné konanie vydať príkaz na zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke z telefónnych čísel sťažovateľky od 28. júna 2020 do 17. marca 2021 a od 18. marca 2021 do 16. septembra 2021 tak, aby boli zistené prichádzajúce, odchádzajúce a presmerované hovory a identifikačné a lokalizačné údaje komunikujúcich. Odôvodnil to tým, že takto zistené údaje môžu viesť k zisteniu staníc, prostredníctvom ktorých podozrivý kontaktuje [REDAKOVANÉ] pre účely dokonania skutku, a presný spôsob, ktorým sa plánuje ohrozenie poškodeného s tým, že bude možné lokalizovať [REDAKOVANÉ] prípadne iné osoby, ktoré by sa mohli zúčastniť na dokonaní skutku. Ústavnou sťažnosťou namietaným príkazom bolo návrhu prokurátora vyhovené, čo bolo odôvodnené prepisom zistení a argumentácie prokurátora s tým, že návrh je dôvodný, keďže sledovaný účel nemožno dosiahnuť inak. Sťažovateľka sa o tomto príkaze dozvedela 12. novembra 2022 pri návšteve podozrivého vo výkone trestu odňatia slobody.

III.

4. Sťažovateľka namieta, že príkaz nie je riadne odôvodnený, pretože ide o prepis návrhu prokurátora bez vlastnej úvahy sudcu a žiadne konkrétne skutočnosti neodôvodňovali legalitu, legitimitu a proporcionalitu príkazu. Sťažovateľka tiež namieta, že sudca pre prípravné konanie nebol zákonným sudcom a na vydanie príkazu podľa § 24 ods. 4 Trestného poriadku bol príslušný Okresný súd Košice I, na ktorý aj bola 13. októbra 2022 podaná obžaloba.

IV.

5. Ochrana súkromia je zakotvená vo viacerých ustanoveniach ústavy, pričom ochranu pred sledovaním telefonickej komunikácie možno zahrnúť pod sťažovateľkou uvedené základné právo na tajomstvo správ podávaných telefónom podľa čl. 22 ods. 1 a 2 a základné právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy. Ochrana práva na súkromie je v dohovore sústredená v čl. 8 a obe sťažovateľkou uplatnené základné práva podľa ústavy treba vykladať v intenciách dohovoru a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Pri prieskume porušenia čl. 8 dohovoru zásahom zo strany štátu je nevyhnutné skúmať jeho ospravedlniteľnosť z pohľadu limitov podľa čl. 8 dohovoru. Prvým je posúdenie legality, teda či k zásahu došlo na základe zákona, následne legitímnosti, teda či k zásahu došlo pre účely niektorého zo záujmov podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru, a napokon proporcionality, teda či zásah bol v demokratickej spoločnosti nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného cieľa (KARPENSTEIN, U., MAYER, F. Konvention zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten. Kommentar. C. H. Beck, München 2022, s. 343 – 345).

6. K vydaniu príkazu na oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke z telefónnych čísel sťažovateľky došlo na zákonomnom podklade, ktorým je § 116 Trestného poriadku. Tento zásah sledoval legitímny verejný záujem na odhalení a objasnení trestnej činnosti. Kritérium proporcionality aplikované pri posudzovaní zásahov do súkromia vyžaduje adekvátne vyváženie dvoch konkurujúcich si záujmov: záujmu sťažovateľky na ochrane jej súkromia a verejného záujmu na objasnení trestnej činnosti. Z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti príkazu je rozhodujúce,

či bol zásah do súkromia primeraný, teda či zodpovedal požiadavke proporcionality. Inak povedané, či súd zohľadnil všetky relevantné okolnosti prípadu, ktorými boli povaha vyšetrovaného trestného činu, pozícia sťažovateľky vo veci, potenciálne možnosti orgánov činných v trestnom konaní pri zabezpečovaní dôkazov a špecifikácia rozsahu zisťovania údajov o telekomunikačnej prevádzke.

7. Zásah do práv sťažovateľky bol vykonaný na účel objasnenia závažného trestného činu. Sťažovateľka síce v trestnej veci nefigurovala ako podozrivá, no s podozrivým bola v kontakte a mala prijímať jeho inštrukcie, keď akceptovala jeho pokyn presmerovať hovory na tretiu osobu. Tým sa sťažovateľka sama vystavila možnému zásahu do jej súkromia v podobe monitorovania osôb, ktoré jej telefóny využívali na komunikáciu. Ústavnou sťažnosťou namietaný príkaz predostrel dostatočné argumenty, že monitorovanie telefonickej komunikácie sťažovateľky bolo potrebné na objasnenie skutočností dôležitých pre trestné konanie. Účelom monitorovania bolo lokalizovať a identifikovať osoby, ktoré mohli byť podozrivým kontaktované s cieľom dokončiť závažný trestný čin. Tieto okolnosti v súvislosti s vyšetrovaným skutkom a dostatočne zdokumentovanou hrozbou podozrivého poškodenému dali dostatočný základ pre záver o primeranosti zásahu do súkromia sťažovateľky, ktorý spočíval v monitorovaní osôb, s ktorými komunikuje alebo ktorým komunikáciu sprostredkúva.

8. To, že sa súd stotožnil s odôvodnením návrhu prokurátora na vydanie príkazu a v odôvodnení príkazu neuviedol vlastné úvahy, nespôsobuje jeho ústavnú neudržateľnosť. Odôvodnenie účelu nariadenia príkazu je jasné a logické a jeho ústavnú neudržateľnosť nespôsobuje to, že súd sa priklonil k jasnej, skutkovo zdôvodnenej a logickej úvahe prokurátora. Povinnosť riadneho odôvodnenia nie je porušená, ak je rozhodnutie založené na podrobnej a detailnej žiadosti prokurátora (rozsudok Súdneho dvora Európskej Únie vo veci C-349/21). Okrem toho rozsah zisťovania a oznamovania údajov bol príkazom limitovaný, keďže sa týkal presne vymedzeného obdobia tak, ako to predpokladá § 116 ods. 2 Trestného poriadku. Zásah do práv sťažovateľky nariadením a realizáciou príkazu súdu bol primeraný sledovanému cieľu. Preto nemožno dospieť k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľky na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

9. Čo sa týka porušenia ústavných práv podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s tým, že o príkaze mal rozhodnúť nepríslušný súd, treba uviesť, že sťažovateľka v trestnej veci nemala postavenie subjektu trestného konania. Okrem toho porušenie práva na zákonného sudcu vyvodzuje len z toho, že príkaz bol vydaný sudcom Okresného súdu Košice II a obžaloba bola podaná na Okresnom súde Košice I. Z takejto strohej argumentácie však nemožno bez ďalšieho vyvodit' to, že by Okresný súd Košice II v čase vydania príkazu nebolo možné posúdiť ako príslušný súd. To platí o to viac, že podľa § 24 ods. 1 Trestného poriadku úkony v prípravnom konaní vykonáva súd, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe. Určenie súdu príslušného v prípravnom konaní vychádza z domnienky budúcej príslušnosti súdu rozhodujúceho o obžalobe. Hoci z namietaného príkazu sudcu pre prípravné konanie nevyplývajú úvahy, ktoré viedli k jeho záveru, že je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie o návrhu prokurátora, ani z argumentácie sťažovateľky nemožno vyvodit', že v začiatočnom štádiu trestného konania tomu tak nemohlo byť. Preto z argumentácie sťažovateľky nemožno vyvodit' to, že by pri vydaní príkazu boli porušené jej ústavné práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom

súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2023

Robert Šorl
predseda senátu